SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 243. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 22, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 22-го ГРУДНЯ 1988 Ч. 243. РІК XCV.

Я. Андріїв є першою українкою в Раді спілок Канади

Торонто (Віра Ке). — Ярослава Андріїв, екзекутивний керівник і головний управитель Української Кредитової Спілки в Торонто, не тільки перша українка, але й перший етнічний представник і третя жінка взагалі, яку вибрано на високу позицію, в Центральній раді кредитових спілок в Канаді.

Я. Андріїв

Я. Андріїв працює в УКС в Торонто від 1974 року. Професійну освіту здобула в університеті Ватерлу. Вона є директором Кредитових спілок Канади, членом Асоціації директорів кредитових спілок, головою групи користувачів комп'юторами під іменем „ЗЕУС" і членом Дорадчого комітету екзекутивних керівників для розвитку кредитових спілок Онтаріо.

Одною з найприємніших харитативних функцій поза годинами праці є для Я. Андріїв обдаровування дітей українських шкіл і садочків під час різдвяного і новорічного сезону календарями і подарунками від Кредитівки. Українська Кредитова Спілка в Торонто призначує на цю ціль великі суми грошей, а також на щорічні стипендії для студентів університетів.

Крім того, за старанням Я. Андріїв, УКС в Торонто дає великі пожертви на шпиталь Сик Чілдрен і шпиталь у Міссіссага.

Засновано Німецько-українське товариство

Зіген, Західня Німеччина. (А. Білик). — В університеті західно -німецького міста Зіген у четвер, 8-го грудня ц.р., відбулись установчі Збори, на яких було засновано Німецько-українське товариство „Діялог".

Головуючий зборами д-р Йозеф Сірка звернув увагу присутних на статут товариства „Діялог", в якому висловлена мета новоутвореного товариства. Він підкреслив, що метою Товариства є сприяти взаємопорозумінню між німцями й українцями, а саме через: взаємне пізнання, зустрічі молоді, обмін думками, сприяння культурному та науковому обмінові, сприяння мовному обмінові, сприяння дружнім взаєминам між університетами та містами, дружні контакти через листування.

Після ухвалення статуту та обрання керівництва товариства, присутні висловили бажання нав'язати дружні контакти з мешканцями міста Ужгород та студентами й викладачами Ужгородського університету. Саме місто Зіген нараховує понад 120,000 мешканців. Крім університету тут знаходяться й важливі індустріяльні комплекси, належить Зіген до землі Нордрайн Вестфален.

Членами товариства „Діялог" стали студенти, викладачі та мешканці міста Зіген. Більшість з них про Україну мало що знає, а місто Ужгород для них цілковито невідоме. Але саме незнання є причиною, щоб вчитися і чомусь навчитися, як сказав член Товариства судця Р. Бершайд. Пізнати незнайоме й невідоме можна через читання, але найкращим способом ознайомитись з країною й її жителями є подорожі, особисті контакти, відвідини.

Інший член німецько-українського товариства д-р Ю. Кюнель висловив думку, що перебудова й гласність в СССР надають можливість розвивати нові форми боротьби за мир. Оскільки Німеччина й Україна є членами великої европейської родини, то конче потрібно ближче познайомитись, щоб і ці „далекі родичі" знали себе взаємно. Тільки на основі взаємопізнання й дружнього діялогу можна підготувати грунт для взаємного довір'я, а через довір'я вже легше дійти до роззброєння, а тим самим і до зміцнення миру в Европі. В дискусії було звернено увагу на те, що під сучасну пору у всіх політичних системах і по всій земній кулі одна проблема — екологічна, яка не знає кордонів, але коли за неї братися спільними силами, то можна ще багато чого врятувати й виправити.

Учасники зборів Німецько-українського товариства „Діялог" постановили, що керівництво товариства повинно чим скоріш нав'язати контакти з молоддю Ужгороду та його університетом. Всі присутні погодились, що тільки через безпосередні контакти можна уникнути недовір'я й непорозуміння. Це перше Німецько-українське товариство на території Західньої Німеччини, яке прагне партнерства між містами та університетами Західньої Німеччини і України та взаємопорозуміння між західніми німцями та українцями.

В. Мельничин виступить на Фльориді

Ст. Пітерсбург, Фла. — Відомий український тенор Василь Мельничин відвідає з початком січня 1989 року українську громаду на Фльориді та дасть концерти в супроводі піяністки Рени Массі

В. Мельничин

В. Мельничин виступить з концертами в неділю, 8-го січня в Сан Пітерсбург, а в понеділок, 9-го січня, в Норт Порті.

В програмі концертів твори українських і чужих композиторів, народні пісні і арії з опер.

Управи українських осередків в Сан Пітерсбуг і Норт Порті запрошують українських мешканців Фльориди до численної участи.

Все ще пишуть про чорнобильську атомову катастрофу

Вашінгтон. — У зв'язку з опублікованою у журналі „Саєнс" дослідною статтею про наслідки чорнобильської атомової катастрофи в квітні 1986 року, один із авторів праці, проф. Марвин Голдман, спеціяліст з ділянки радіобіології з Каліфорнійського університету, заявив в інтерв'ю, що почуття страху перед радіацією і пов'язані з цим наслідки, поширене тепер у цілому світі більше, як перед вибухом у Чорнобилі.

„Вибух в Чорнобилі був надзвичайно серйозною атомовою катастрофою, одною з найбільших, які траплялися у світі досі і яку можна собі ледве уявити. Три більйони осіб були посередньо, або безпосередньо загрожені радіоактивними випарами не тільки в багатьох країнах Европи, але також і на інших континентах", — заявив проф. Голдман.

Спочатку, зараз таки після вибуху, людство боялося дослівно всього: радіації, хоч не знали, як вона впливає на організм людини, хвороби рака, яка напевно збільшить випадки смертности від цієї майже невиліковної хвороби, та інших наслідків. Росіяни, каже Голдман, видумали для цього нову назву „радіофобія", яка поширювалась зі швидкістю вітру. В такій ситуації, каже автор, є дуже тяжко, або взагалі неможливо зупинити поширення паніки, психологічного страху і хоч би уявної можливости захворіння скорше чи пізніше на рака, хоч фактично загроза збільшення захворіння не зросла більше, як на три відсотки ближче до вибуху, а два відсотки у східньоевропейських країнах. Отже, якщо дотепер цією хворобою хворіло 20 відсотків, то тепер тільки дещо більше. Але, якщо цей відсоток застосувати, скажемо, до трьох більйонів осіб, які були заторкнені вибухом в Чорнобилі, то від пістряка помре 500,000 або й більше осіб.

Проф. М. Голдман похвалив деякі східньо і західньоевропейські країни, які потрактували чорнобильську катастрофу дуже поважно. Деякі з них прийняли усі можливі вимірі обережности, включно із знищенням торогічних посівів і запасів харчових продуктів, особливо тих, які легко втягають в себе шкідливу під кожним оглядом радіоактивність.

Автор розвідки навів один з прикладів поширювання паніки. Одна жінка у Західній Німеччині, власниця фарми, хотіла застрелити своїх коней, які паслися на траві після того, коли офіційно проголосили, що радіоактивність з Чорнобиля була зареєстрована у ФНР. У великій паніці і страху були мільйони вагітних жінок, хоч не всі пологи закінчилися трагічно. Він згідний з д-ром Робертом Гейлом, що наслідки чорнобильської катастрофи людство відчуватиме на протязі багатьох десятків років, але радити не попадати в паніку особливо тоді коли для цього немає достатніх підстав.

Президент СКВУ передав чек на допомогу Вірменії

Торонто. — Беручи до уваги трагедію, яка навістила Вірменію з нагоди землетрусом, президент СКВУ Юрій Шимко зложив в імені Секретаріяту висловлення співчуття вірменській громаді і передав на допомогу пошкодованим чек на 1,000 дол.

У листі до вірменської громади із співчуттями було згадано, що два з половиною роки тому Україну спіткнуло також велике нещастя в Чорнобилі, яке було наслідком поганого планування і недбальства, і тому українська спільнота у вільному світі вповні розуміє горе, яке спіткало вірменський нарід.

Акт передачі співчуття і чека був переданий на кабелевій телевізійній станції в Торонто в четвер, 15-го грудня ц.р.

В Канаді покажуть фільм про УКЦеркву

Торонто. — В рамках телевізійної програми „Жива людина" буде висвітлений в неділю, 25-го грудня ц.р., о годині 9-ій вечора на мережі Сі-Бі-Сі документальний фільм про святкування 1000-річчя Хрищення України.

Фільм був зроблений в Україні за дозволом влади з одної сторони, але також в ньому є показані кадри потаємно зроблені з фільму про підпільну українську Церкву

Продуценом фільму є Галя Кучмій.

Про враження із фільму можна писати до: SVS, Man / Alive, P.O. Box 500, Station A. Toronto, Ont., M5W 1E6.

Вказують на потребу підкреслення колективних прав

Квебек Сіті, Кве. (УІБ). — Заходами монтреальського відділу Світового союзу федералістів дібулося тут в неділю, 10-го грудня ц.р., в Китайському центрі міжетичне відзначення 40-ліття проголошення Об'єднаними Націями Універсальної декларації прав людини з участю представників Федерального парляменту, провінційних урядових установ, а теж і наукових, культурно-громадських і політичних діячів.

3 українців були делегати КУК у Монтреалі — проф. Я. Маркіза, Надя Цехмістро й інші. Від УІБ була голова Тетяна Носко-Оборонів. Між присутніми розповсюджено елаборат проф. Ярослава Рудницького: „Чому нам треба Гельсінкі II?" і проєкт Універсальної декларації колективних людських прав, над якими розвинулася дискусія, зокрема з боку представників етнічних груп із країн під московською окупацією.

Беручи участь у дискусії, проф. Рудницький пояснив, що декларація ОН з 10-го грудня 1948 року сьогодні не вистачає для захоронення людських прав у цілому й тому він від років працює над її доповненням: крім індивідуальних прав людини, що їх з'ясовано в 1948 році, треба боротися й за колективні права, зокрема права поневолених народів, меншинні й расові права та такі, що забезпечували б релігійну свободу людських спільнот. Власне таким правам присвячений його проєкт, який у ніччому не заперечує декларації ОН з 1948 року, але поширює її і доповнює, беручи при цьому до уваги всі конструктивні критичні заввваги й поради.

Дж. Кемп радо прийняв нову посаду

Вашінгтон. — У понеділок, 19-го грудня майбутній президент Джордж Буш призначив секретарем Департаменту житлового будівництва і міського розвитку Джека Кемпа — одного із своїх колишніх суперників у боротьбі за право стати кандидатом на президента від Республіканської партії.

Повідомляючи про нове призначення, Дж. Буш заявив: „Я попрошу його розвинути свої ідеї на цьому пості".

Будучи конгресменом, а в цьому році одним з кандидатів на президента, 53-річний Дж. Кемп запропонував кілька заходів у справі розвитку міських районів, населених біднотою — головним чином неграми і латиноамериканцями. Він, зокрема, запропонував продавати їм квартири в домах, де вони живуть. Кемп уважає, що маючи власні будинки, це стане добрим стимулом до активности бідноти. Кемп запропонував також надавати податкові пільги тим, хто вирішить відкривати свій бізнес у негритянських і латиноамериканських районах. „Я думаю, що деякі його ідеї вдасться здійснити на практиці", — сказав Дж. Буш.

Дж. Кемп був вперше вибраний до Конгресу у 1970 році. Від того часу він представляв округу, в склад якої входить місто Баффало (стейт Ню Йорк). У тому місті Кемп прославився як професіональний футболіст — кілька років він грав „квотербеком" у дружині Баффало Білле.

Коментуючи чергове призначення Буша, кореспондент агентства Ассошієйтед Пресс Том Раум пише, що цього тижня майбутній президент заповнить ще кілька вакансій у своїй адміністрації. Кандидатом на пост секретаря Департаменту транспорту називають Самуеля Скіннера, який очолює міське транспортне управління Чикаго. Головним кандидатом на посаду секретаря Департаменту охорони здоров'я називають Люиса Саллівана, чорношкірого керівника відомої медичної школи Морегавс. Якщо прогноза про призначення Л. Саллівана збудеться, то цей секретар стане першим негром в Адміністрації Джорджа Буша.

НОВИЙ РІК В РАМАДА

Іст Гановер, Н. Дж. — Курінь старших пластунів „Орден Хрестоносців" влаштовує в суботу, 31-го грудня ц.р., новорічну забаву в приміщеннях Рамада готелю, 130 дорога ч. 10. На забаві приграватиме оркестра „Нове покоління" з Торонто. Вступ на забаву з вечерею 80 дол. від особи тільки на забаву 40 дол. від особи за попереднім замовленням. Квитки вступу на забаву при дверях коштуватимуть 45 дол. від особи. За точнішими інформаціями слід телефонувати на число: (718) 699-6422, а резервування місць на вечерю і нічліг треба замовляти в Рамада готелю, число: (201) 386-5622.

МІСІЯ Е. ШЕВАРДНАДЗЕ В ЯПОНІЇ НЕ БУЛА УСПІШНОЮ

Токіо, Японія. — Совєтсько-японські переговори, які мали за завдання політично наблизити до себе Совєтський Союз і Японію і зрушити з місця справу Курильських островів, захоплених совєтською армією вже фактично напередодні закінчення Другої світової війни, не були успішні. Міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе із своїми численними дорадниками вийхав до Манілі на Філіппінах, залишивши в Токіо трьох совєтських економістів завданнях яких буде оформити, спільно з японцями, працюючу групу що на протязі цілого року працюватиме в напрямі наближення між СССР і Японією та шукатиме можливостей поширення торговельних зв'язків між ними. Кремлівські керівники свідомі того, що модерну технологію, а також комп'ютори вони можуть отримати тільки в Японії, З'єднаних Стейтах Америки і Західній Німеччині.

Очевидно, японці знають про ці кремлівські апетити і тому торгівлю й взагалі поширення співпраці, пов'язали з Курильськими островами на яких, як кажуть представники західніх розвідчих агенцій, Совєтський Союз розбудував свої військові бази з яких він може контролювати і погрожувати усім країнам на Далекому Сході.

Міністер закордонних справ Японії Сосуке Уно, який був головним речником японського уряду у переговорах з совєтською делегацією, погодився на створення постійної робочої комісії, але песимістично висловився про евентуальні висліди її праці, якщо комуно-московські імперіялісти не змінять своєї думки щодо згаданих островів, які Японія вважає своєю національною територією. Вони також погодились, що весною 1989 р. Уно відвідає СССР. Обидва міністри закордонних справ висловили надію на поправу відносин між Москвою і Токіо, хоч великого ентузіязму жадний з них не виявляв.

В Японії, як зрештою в багатьох інших країнах світу, існують у відношенні до СССР пацифістичні тенденції і деякі політичні партії прив'язують надто багато уваги до слів Михаїла Горбачова, теперішнього керівника Совєтського Союзу, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР в одній особі, як за часів Леоніда Брежнєва, на якого теперішні кремлівські „господарі" виливають усі бруди.

Перед своїм відлетом до Філіппін Е. Шеварднадзе категорично відкинув питання повернення Курильських островів Японії, бо ця справа, мовляв, вже була „полагоджена" ще в 1956 р., коли СССР і Японія встановляли між собою дипломатичні зв'язки.

Японці принциповий нарід. Їхній міністер закордонних справ С. Уно і його численні помічники в дуже категоричний спосіб заявили Шеварднадзе, що не може бути жадних змін в ділянці економіки і торгівлі, якщо справи островів не будуть полагоджені.

У СВІТІ

ЯКЩО ОЦІНЮВАТИ ВІДНОСИНИ Куби і Совєтського Союзу із слів кубинського заступника міністра закордонних справ Рікардо Аляркона, то вони найкращі. „Наші зв'язки, наша співпраця витримали пробу часу", — заявив згаданий заступник під час розмови з кореспондентом американської газети „Вашінґтон Таймс". Він додав, що відносини між Кубою і СССР в останньому часі не змінились. Однак на запитання кореспондента, чи Куба підтримує совєтську політику гласности і перебудови, запропоновану і здійснювану Михайлом Горбачовим, Аляркон відповів: „У них є свої проблеми, у нас цілком інша ситуація". Значить Куба не дуже захоплюється совєтським зразком „соціялістичної демократії", каже Вілліям Кофлин і додає, що хоче вона цього чи ні, Гавана не може зрезиґнувати з шести більйонів долярів, що їх Москва „інвестує", почавши від 1982 року, в „острів свободи". Але Куба є гніздом терроризму і поширювання революційних рухів в цілій Південній Америці. Згідно з інформаціями Сі-Ай-Ей, Москва доставила до Куби в 1985 році два рази стільки зброї і військової техніки, як до інших країн Варшавського Пакту. Це дуже багатомовне ствердження, — каже В. Кофлин.

СОВЄТСЬКЕ АГЕНТСТВО ТАСС систематично повідомляє про хід евакуації вірменів із знищених землетрусом місцевостей, головно Ленінакана, Спітаку, Кіровокану, Спенавану та інших. У Ленінакані, як відомо, землетрус знищив 80 відсотків усіх державних і приватних будинків і тим самим перестали зовсім працювати підприємства, фабрики, бюра тощо. Одним словом припинилось життя. Місто треба цілковито відбудовувати, але спершу треба примістити уціліле населення. Виїжджають в різні області СССР в першу чергу діти, жінки, хворі, поранені і не здібні до праці. На місці залишаються здорові чоловіки, які можуть продовжувати розшуки за пропавшими і допомагати фахівцям розкинути грузи та приготовити площу для новобудов. ТАСС також повідомило, що до Єревану прибула монахиня Мати Тереса з Калькути ,яка відкриє там своє допомогове бюро, щоб допомогти конечно потребуючим, в першу чергу хворим й пораненим.

З БЕОГРАДУ В ЮГОСЛАВІЇ повідомили, що югославський транспортний літак совєтського виробу АН-12 розбився біля Єревану у Вірменії тільки тому, що наступило непорозуміння між пілотами і диспетчерами у контрольній вежі. Як відомо, літак впав кілька кілометрів від Єревану і всі сім членів обслуги загинули. Літак мав забрати з Єревану вірменських бездомних, в першу чергу хворих, а також групу дітей і перевезти їх у призначене безпечне місце. Летуни, які частіше бувають у Вірменії, кажуть, що єреванське летовище цілковито не підготоване до прийняття міжнародних полетів, а адміністрація летовища навіть не має належної кількости перекладачів на інші мови, крім російської і вірменської.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ Раджів Ганді перебуває з 15-денною візитою в Китайській Народній Республіці. Першого дня перебування у Пекіні, тобто у понеділок, 19-го грудня ц.р., Ганді зустрівся і перевів довшу розмову з прем'єр-міністром китайського уряду Лі Пеном, вечором цього ж дня він взяв участь у парадному бенкеті влаштованому Лі Пеном в його честь. Очікують, що під час візити між Індією і КНР будуть підписані договори у справі збільшення торгівлі, виміни науковцями і студентами та культурними колективами, збільшення полетів індійських і китайських пасажирських літаків між Ню Делі і Пекіном, а також відкриття додаткових консулятів, індійського у Шанхаї і китайського у Бомбеї.

В АМЕРИЦІ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕНЕРГЕТИКИ у понеділок, 19-го грудня ц.р. відступив від своєї перед тим даної обіцянки підпорядкуватися рішенню федерального суду в справі очищення атомних відпадків на станції їхнього продукування в Пайктон, Огайо. Урядовці цього департаменту заявили, що їм буде зручніше дійти до полагодження цієї справи поза дверима суду, бо, як сказав їхній пресовий секретар Даглас Елметс, „таке узгодження є більше гнучким, як офіційний судовий документ".

У СВОЄМУ ЗВІТІ ДЛЯ СЕКРЕТАРЯ Департаменту здоров'я та людських послуг Отиса Бовена д-р Антонія Новелло твердить, що під цю пору недуга АІДС є дев'ятим з черги спричинником смертности серед дітвори від 1 до 4 року життя, та сьомим серед молодих людей у віці від 15 до 24 років. Вона також остерігає, що коли цей напрям буде продовжуватися, то в дуже короткому часі АІДС стане п'ятим в черзі вбивником американців у віці від народження до 24-го року життя. Одночасно вона підкреслює, що це тільки статистика базована на зголошених випадках захворінь й побоюється, що правдиві числа можуть бути куди більшими.

АМЕРИКАНСЬКА МОРСЬКА фльота у своєму дуже відвертому і самокритичному звіті говорить про те, що в лавах її з'єднань є сильно поширене упередження до муринських і еспаномовних моряків, а також до інших меншостей. Цей внутрішній звіт в справі рівноправних можливостей серед мотяцтва відкрив очі властей на расову дискримінацію, що є глибоко закорінена, а зовсім непомітна назовні. В заключенні рішено, що потрібно негайної зміни щоб морська фльота могла справді похвалитися рівноправністю у своїх лавах для всіх.

КОМІСІЯ ЕКСПЕРТІВ ДІЙШЛА до заключення, що Департамент оборони, не зважаючи на свої дворічні намагання, не зумів змінити способу набуття дорогої зброї. Відкриті скандали, переплачення, погане керування і некомпетентність далше існують, отже й не диво, що публічна опінія про цей департамент є захитана. Член комісії демократичний сенатор з Вермонту Патрик Легі запримітив, що „час Пентагонові навести порядок у своїй хаті".

У ПОНЕДІЛОК, 19-ГО ГРУДНЯ, суддя федерального окружного суду в Сан Франціско тимчасово затримала домагання Уряду президента Роналда Регена, щоби перевіряти водіїв тяжких грузовиків і автобусів в ЗСА щодо наркотиків. Ця перевірка на доручення Департаменту транспорту мала початися в середу, 21-го грудня ц.р. також і серед працівників поїздів, летунських ліній та приморської індустрії приватних фірм. Суддя Марилин Пателл зробила цю тимчасову затримку, щоби дати змогу членам Уряду представити конкретні докази про потребу такої перевірки.

ФЕДЕРАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ летунства, у спробі поширити доступ літаків до трьох в країні найбільших летовищ, запровадила нові правила для летовищ Чикаго, Ню Йорку і Вашінгтону. Чи ці правила зарезервування місць для своїх літаків на вище згаданих летовищах увійдуть в життя, покищо невідомо. Все ж таки Адміністрація летунства звернулася з проханням до зацікавлених груп дати свої заввваги до цих пропозицій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except [illegible] Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. [illegible]
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year $40.00 6 months $22.00 [illegible]
UNA members 1 year — $15.00 Change of address $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster: Send address changes [illegible]
[illegible] 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. [illegible]
[illegible] (201) 434-0237 (201) 434-0807 [illegible]
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поступка Заходові чи примус?

Коли Міхаїл Ґорбачов заповів у своїй минулотижневій промові в Організації Об'єднаних Націй, що СССР рішив зменшити свої збройні сили на півмільйона вояків і подав скорочення числа танків у Чехо-Словаччині, Східній Німеччині і Мадярщині, то буря оплесків зустріла цю заяву, наче вже минулася будь-яка загроза нової совєтської аґресії і настав вічний мир. Це був добрий трюк Ґорбачова, обрахований на реакцію осіб, які не орієнтуються ані щодо теперішньої ситуації у СССР, ані щодо дійсного совєтського сателітного арсеналу. Очевидно, це було вперше в історії, що кремлівський лідер заговорив прилюдно про готовість зменшити так звані конвенціональні, не атомові збройні сили. І тому президент Роналд Реґен заявив, що ЗСА і СССР опинилися „на шляху до миру". Але той шлях довгий і кручений. Цифра 500,000 війська, що його — за словами Ґорбачова має Москва зредукувати — заімпонувала ляїкам. Але ж СССР має під зброєю 5 і півмільйона вояків. Скоротивши те число на півмільйона — Кремль заощаджує собі величезні гроші і все одно має найбільшу збройну потугу у світі.

Коли Міхаїл Ґорбачов раптом скоротив своє перебування в Америці і відлетів до СССР у зв'язку з землетрусом, який стався у Вірменії — державний секретар Джордж Шулц разом із гуртом фахівців із Пентаґону полетів до головної кватири НАТО у Брюсселі. Приїхали тут також із своїми військовими дорадниками міністри закордонних справ Великобританії, Франції, Західної Німеччини і Італії. „Ню Йорк Таймс" з 9-го грудня ц.р. приніс у скороченні офіційний комунікат НАТО про контроль зброї і низку фактів про збройні сили західнього бльоку НАТО та СССР та підчинених Москві сателітних країн в Европі. За даними того поважного щоденника СССР має 32,000 бойових танків на европейському континенті, себто більше, як НАТО і всі совєтські сателіти разом взяті. Коли Ґорбачов говорив, що забере 10,000 танків з ЧСР, Східної Німеччини й Мадярщини, то лідери західнього бльоку НАТО вимагають зменшення числа совєтських танків на 25,000, щоб довести до рівноваги східнього і західнього арсеналу у цій ділянці зброї. Совєти мають між Атлантиком і Уралом таке могутнє бойове летунство, що щойно зменшення його на 800 машин зрівноважило б летунство СССР і Заходу. Совєти мають в Европі 33,000 гармат різного типу, — НАТО вважає, що треба скоротити те число найменше на 8,500 важких гармат. Становище Ґорбачова і НАТО щодо скорочення конвенціональних збройних сил в Европі таке різне, що можна сумніватися, чи переговори у цій справі доведуть до успіху.

Горбачов говорив, що совєтські (і сателітні) збройні сили стануть „оборонними", а не „аґресивними". Але покищо не видно із поданих Горбачовим цифер, щоб Москва виреклася свого збройного примату. Логічно, миролюбна промова Горбачова — це слова, не підтримані ділом.

Та й отого мінімального скорочення совєтських військ у Західній Европі ще не видно, покищо була тільки зручна промова для замилення очей ляїкам і викликання захоплення у таких совєтофілів, як жидівський мультимільйонер Гаммер. Тому президент Роналд Реґен правильно перестерігав, що американські збройні сили мусять бути такими, щоб відстрашити потенціяльного аґресора, який не перестав існувати. Але Джордж Буш, який стане президентом 21-го січня 1989 року, матиме дуже важку ситуацію, бо демократична більшість в обох палатах Конгресу напевне стоятиме під враженням Ґорбачової миролюбности, — вважатиме, що загрози нової большевицької аґресії уже не буде і стане наполягати, щоб дефіцит державного бюджету, латати коштом бюджету військових справ. Треба мати багато терпеливости і водночас *твердости новому президентові, щоб не піддати*ся демократичним „пісенькам". Ґорбачову вдалося підрізати можливості Джорджа Буша щодо збереження могутньої збройної сили та ще й без підвищення податків. Ні один із членів Політбюра і Верховної Ради з ери Ґорбачова ще досі не заявив, що охоплений комуністичною ідеєю Маркса-Леніна — вирікся мрії — „уґробити" вільний світ.

Н. Осока

ЩО ОБІЦЯЮТЬ ПОЛІТИЧНІ РЕФОРМИ В СССР

У вівторок, 29-го листопада, в Кремлі відбулася позачергова сесія Верховної Ради СССР. У своїй доповіді генеральний секретар ЦК КПСС, голова Президії Верховної Ради СССР Міхаїл Ґорбачов сказав, що спроби виправити економіку, не міняючи нічого в політиці, не вдалися. Отже треба здійснювати більш широкі демократичні перетворення, мета яких — утвердити працюючу людину в становищі господаря на виробництві, а також і в державі, поставити її в центрі політичного процесу.

„В рамках політичної реформи ми приступаємо до глибокої перебудови судово-правової системи", — сказав Ґорбачов. Згідно з його словами в совєтському законодавстві буде частково змінено 32 статті закону про вибори народних депутатів (із загального числа 65) та 26 статтей конституції з загального числа 55.

З приводу „голосів з народу" про тенденцію до надмірної централізації влади, Ґорбачов сказав, що „всі республіки кровно зацікавлені в сильному центрі, здатному забезпечувати рішення всенародних завдань" і, що „сила Союзу повинна опиратися на силу республік, як суверенних соціялістичних держав, їхню самостійність, ініціятиву, бо успіх кожної республіки — це найважливіша передумова всієї нашої федеративної держави".

Для пересічного американця це звучить переконливо і вабить новизною погляду на Совєтський Союз. Вони, як і представники інших країн Заходу, уявляють оту ґорбачовську „федерацію" такою, якою вона й повинна бути. Їм не зрозуміло, що національні меншости Совєтського Союзу вже протягом 70-ти років мали фальшиві конституції, котрі нібито ґарантували народам всі права, що „сильний центр" Кремля сім десятиліть обіцяв народам щасливе майбутнє, а привів на край прірви. Що ця імперія зла проіснувала так довго саме тому, що впродовж десятиліть опиралася на силу поневолених нею республік аж поки не виснажила їх.

Вишколена комуністична пропаґанда зуміла переконати світ, що люди в СССР щасливі і що там не існує національних проблем. А народ змусила мовчати деспотична влада комуністів, знищуючи і прирікаючи на довічне ув'язнення мільйони сміливців, які відважно ставали на захист національних і людських прав. Довгі роки пригноблені народи всіх республік з гіркотою слухали, як представники різних урядів повторювали один за одним, що в СССР не існує національних проблем, бо, мовляв, народ про це нічого не каже. Щоб уявити маштаби совєтського терору, не достатньо спитати в людей на вулицях Москви чи по телемосту „Ленінград — Ню Йорк".

З приходом до влади Ґорбачова припинилися арешти за кожне сміливе слово, але повного розкріпачення духу людського так і не наступило, бо люди продовжують жити під постійним страхом розправи, оскільки щедрі ґорбачовські обіцянки розширювати демократизацію розходяться з його ділами. Найвиразніше про це свідчать розгони мирних демонстрацій, мітинґів, жорстока розправа над організаторами незалежних демократичних рухів. Ґорбачовський уряд не тільки не припинив цього, а, навпаки, створив спеціяльні військові загони для розгону демонстрацій.

У доповіді на сесії Верховної Ради Ґорбачов сказав, що політичні перетворення мають на меті „покінчити з диктатом апарату, безумовно підкорити його народним представникам", але громадяни знають, що ці слова насправді не мають жадної ваги, бо Ґорбачов у цій же доповіді сам себе заперечив, сказавши: „Тільки партія з її авторитетом здатна виконувати об'єднуючу ролю і забезпечити просування країни на нові рубежі проґресу".

Тож і не дивно, що нема в народу довір'я до його обіцянок з приводу демократичних змін у совєтському законодавстві. Адже комуністи і каґебісти лишаються при владі. Прокурори і слідчі, котрі згноїли в тюрмах мільйони невинних людей, продовжують „вершити справедливість" і гласність не вплинула на їхні попередні чорні „заслуги". Всі вони продовжують полювати на найсміливіших представників інтеліґенції всіх народів Совєтського Союзу, фабрикуючи кримінальні злочини. А тих, кого випустили з тюрем під рекляму гласности й демократизації, намагаються фізично знищити руками каґебістів, які нападають на вулиці, відбивають їм печінки, проломлюють черепи і швидко зникають на чорних державних „Волгах".

Опираючись на КҐБ, відстоюючи однопартійну систему і право комуністичної партії контролювати всі процеси в країні, Ґорбачов одночасно обіцяє республікам справжню федерацію. Та навіть потерпілим від жахливого землетрусу, вірменам дорікає, що вони захищають національні права, замість того, щоб дбати про нерушимість імперії. Отже всі його політичні реформи також будуть спрямовані саме на збереження імперії, а не на звільнення народів.

Вміло і хитромудро сплітає генсек свої промови, вживаючи найкращі гасла і пишномовні фрази. Та якщо відсіяти ці словесні „пелюстки троянд", то виявиться, що всі його заходи спрямовані на утвердження і зміцнення толітарного режиму.

Яр. Климовський

Унікальна виставка

У Філядельфії 19-го і 20-го листопада ц. р. у новій залі експозиції УОК Центру проходила надзвичайно цікава виставка з приводу 70-річчя відновлення української державности та появи першої української державної поштової марки. Виставлено експонати з ділянки філателії, нумізматики, геральдики, деякою мірою сфраґістики й історично важливої документації.

На станках красувались українські поштові марки, гроші в банкнотах нашої держави, ордери, медалі та документи історичного значення, як автографи, дипломатичні коверти й деяке листування крім, чимало іншого, про що — в дальших рядках оцієї статті.

Виставку відкрив д-р Євген Новосад. Вітаючи представників установ, товариств, організацій і присутніх осіб, вказав на її особливе значення і винятковість. Рівнож пригадав, що у Філядельфії Українське Товариство Філателістів і Нумізматів улаштувало було дві виставки — першу два роки тому наспіл із УОК Центром з випуском спеціяльної коверти, другу півроку тому із співучастю Українського спортового осередку „Тризуб", видавши спеціяльну коверту з нагоди Української Олімпіяди та спеціяльну серію марок, що їх по-мистецьки оформив Петро Шотурма.

Так, як під час виставки 1987 року, так і — останньої, про яку звітуємо, діяли службовці американського поштового уряду (прибивали печатки на спеціяльно виданих ковертах, також продавали значки різдвяного видання з Матір'ю Божою). З приємністю глядимо на спеціяльно видану коверту й читаємо: 70th Anniversary of the Ukrainian National Republic and the First issue of Ukrainian Postage Stamps 1918-1988; під цим написом українською мовою: „70 літ відродження української держави і появи першої української державної поштової марки"; внизу дві поштові марки, на одній темнофіолетного кольору зображена жінка, на другій — зеленого кольору — тризуб; перша вартости 30 шагів, друга — 40, на обох — „Українська Народня Республіка", по правій стороні тризуб обведений листяним вінком, а поруч печатка: Ukrainian Educational and Cultural Station November 19 1988 Philadelphia Pa 1911.

„Духовна вартість нашої імпрези — велика, підкреслив у своєму вступному слові д-р Новосад, — утверджує, бо наше державницьке стремління і несе інформацію про Україну в світ тому, що філателія не знає кордонів". З черги д-р Є. Новосад представив проф. д-ра Володимира Трембіцького, відомого філателіста й нумізмата (за фахом історика), прохаючи його до святочного слова. З великою цікавістю та не меншим захопленням ми слідкували за блискучим текстом і його ораторською подачею.

„Коли взяти до уваги, що наша спільнота в західньому світі, — слушно зробив докір промовець, — майже не спом'янула гідною увагою ці 70-літні роковини, як це врочисто відзначили відновлення свої державности балтійські народи, поляки, мадяри, чехи та словаки у вільному світі поряд своїх роковин хрищення, то сталось у нас щось ненормально. І саме тому відсвяткування цього ювілею хоч у цей спосіб слід привітати та висловитись із найвищим признанням його організаторам, це ж бо ориґінальна своїм виявом, дуже цінна та великої ваги виставка наших державних пам'яток". Повністю погоджуємося з тезою промовця, що як не може бути держави без військового силового фактора — армії, повітряної фльоти та — морської, якщо в межах держави є море, так і не може бути держави в правному розумінні, якщо немає державної валюти та поштових державних марок із їх національною грошовою номенклятурою.

Якщо йдеться про поштові марки, що курсували в часі існування нашої держави — промовець згадав українське міністерство пошт і телеграфів та міністрів, які в тому часі виконували свої обов'язки — Григорій Сидоренко (весна 1918 р), Віктор Кулябко-Карецький (за гетьманського правління), Іван Штефан (весна 1919), Іван Паливода (літо 1919), Іван Косенко (1920/21). Не можна тут теж поминути міністра пошти Олександра Пісецького в Західній Україні ще до Злуки, який, використавши стару австрійську систему, змодифікував її та надав їй суто український характер. Усі вони українізували поштову службу та спричинились до її справного функціонування. За час виконування їхніх службових обов'язків був помітний розвиток української поштової марки, почавши від передруків почерез марки-шагівки до марок із використанням нашої геральдики включно до визначних постатей з української історії.

Приємно було почути, що українська пошта мала вільний вихід у світ згідно домовлености із Світовою поштовою спілкою у Берні, Швайцарія, та на підставі дипломатичних взаємин із 40-ка державами світу (в самих початкових було 25); між іншим ці зв'язки тривали до 31-го грудня 1924 р, та ще приємніше було довідатись, що в нас існувала летунська пошта і що в той час Україна була включена в міжнародну поштово-повітряну систему Европи.

Ми рівно ж довідалися, що якщо йдеться про грошові банкноти, то безпосереднє відношення до цієї справи мали — Михайло Туган — Барановський, міністер фінансів, творець нашої валютної системи 1917 року, 1918 року, Степан Перепилиця, творець дрібної монети-шага весною 1918 року. Антін Ржепецький, архітект фінансової політики державної скарбниці української держави по відношенні до закордону, Борис Мартос з його

(Закінчення на стор. 3)

І. Захаревич

ВІДНОВЛЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ

ім'я Михайла Драгоманова, видатного мислителя, політичного діяча та вченого минулого століття, можна сьогодні побачити не тільки на сторінках нашої преси, але й в газетах України. Наприклад, цієї весни в київському тижневику „Літературна Україна" надруковано обширну статтю Раїси Іванченко про постать Драгоманова (ч. 13-го, 31-го березня 1988). У ній подано багато цікавого, обговорено протилежні погляди на суспільно-політичні думки Драгоманова, які висловлювалися вже в цьому столітті. Стаття обсягом сім шпальт дає читачам, які можливо вперше читають про Драгоманова, багато інформацій про його наукову та політичну діяльність.

Раїса Іванченко відома, як авторка монографії про М. Драгоманова, що друкувалась в Києві ще 1971 року. Це видання, і поява двох томів вибраних праць Драгоманова (Київ, 1970), символізувала своєрідну кульмінацію відновлення зацікавлення Драгоманова, в час відлиги 60-их років. У працях, Раїси Іванченко, як й інших авторів, аналізувались заслуги Драгоманова, хоч робилось це обережно, применшуючи ті погляди Драгоманова, які не сходились з офіційною ідеологією УССР того часу. Все ж, навіть такі обережні спроби в дослідження Драгоманова не толерувались, бо того ж року з'явилась погромна рецензія на книжку Іванченко пера академіка АН УССР М. І. Супруненка („Комуніст України". ч. 11, 1972) і дослідження Драгоманова раптово припинено.

У своїй теперішній статті Р. Іванченко доводить не тільки необхідність покінчити з некомпетентними оцінками Драгоманова, але й важливість вивчення надзвичайно ориґінальної спадщини М. Драгоманова, у соціології, філософії, історії, літературозмавстві, фольклористиці, педагогії та в інших галузях знань, як і в публіцистиці. Її турбує, як мало знають сьогодні про Драгоманова. „...На мальовничому березі річки Стрипи, неподалік села Великий Ходачків на Тернопільщині є невеличке село Драгоманівка, яке заснували селяни, члени Русько-української радикальної партії за порадою Івана Франка. У старовинному Львові недалеко від центру починається довга вулиця імені Драгоманова... Це все, що увічнює нашого великого подвижника. А його чисельні праці по різних архівах — великих і малих, розсипаються в порох і щезають. А його рідна Полтавщина і рідний Гадяч... — вони чи й знають про свого видатного земляка..."

По цій стороні океану тепер також ведеться дискусія про М. Драгоманова (див. „Свобода" 9-го серпня ц. р.) Український Науковий Інститут Гарвардського Університету оголосив плян надрукувати всі твори М. Драгоманова у видавництві Гарвардського Університету. Щоб реалізувати цей проєкт потрібна й участь ширшої громади, бо фінансові спроможності Українського Наукового Інституту обмежені. Інститут не може сам фінансувати новий проєкт такого обсягу (приблизно 30 томів) і сподівається на зрозуміння і щедрість поодиноких громадян, щоб здобути гроші, які дозволять якнайшвидше розпочати працю над цим виданням. Пожертви просимо скерувати на адресу Ukrainian Studies Fund, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, MA, 02138, чеки виписувати на Ukrainian Studies Fund, Drahomanov".

Доцільність такого видання творчости М. Драгоманова безсумнівна. Адже ж Драгоманів належав до числа тих українських теоретиків, які займають авторитетне місце у ґалерії клясиків науки. Дотепер не було жодного повного видання писемної спадщини Драгоманова, і навіть його головніших творів. Попередні видання (напр. „Вибрані Твори" під ред. Павла Богацького з 1937 р.) стали сьогодні бібліографічною рідкістю. Єдине видання, що містить кілька його творів в перекладі на англійську мову (ред. І. Лисяк-Рудницький) вийшло 36 років тому! Через брак публікації більшости числа творів, Драгоманов і його доба в історії українського політичного мислення сьогодні фактично незнані ширшому колу читачів. Іде мова також і про потребу забезпечити збереження багатьох ориґінальних матеріялів (листів, рукописів), які треба якнайшвидше змікрофільмувати.

Видання творів Драгоманова полегшить нові дослідження, які закріплять за ним належне місце в світовій науці. Дехто цього не бажав би, як видно з критики заклику Раїси Іванченко об'єктивно підходити до ідейної спадщини Драгоманова („Літературна Україна" ч. 31. 4-го серпня ц. р.). Автори критичного відгуку троє науковців з Києва та Львова, пишуть, що Іванченко „спекулює на неґативних впливах періоду культу Сталіна". Вони винують її за переіменування Драгоманова на революціонера-демократа, щоб мати змогу писати про Драгоманова без обов'язкового „викривання хиб" в його думках. Вони покликаються і на давнішу критику її книжки академіком Супруненком 1972 року, цитуючи його слова, що „... марксистсько-ленінсько методологія дослідження вимагає конкретно-історичного підходу... Вип'ячування якоїсь однієї сторони в діяльності історичних осіб, прикрашення, або замовчування помилок зовсім недопустимо, оскільки це веде до перекручення історичної правди".

Цікаво, що на тій самій сторінці газети вміщено ще одну статтю-відозву, критику попереднього критичного відгуку, підписану аж шістьома відомими науковцями. У цій статті нагадано, що в 30-их рр.... „концепції Драгоманова, як і інших видатних мислителів минулого... були засуджені, як ворожі і перекреслені. До цієї роботи були причетні люди, певні учені, яких породила епоха моральної та інтелектуальної ущербності. Ці вчені набували собі авторитету не на вивченні проблем, а на відкритті різних 'ворожих' теорій та діячів, яким приписувалася

(Закінчення на стор. 3)

А. Ш-ич.

НА ТЕМУ БДЖОЛЯНОГО МЕДУ

В „Свободі" ч. 145 з 2-го серпня 1988 року автор цікавої статті про конвенцію Федерації пасічників ЗСА закінчує свій допис закликом, щоб споживати якнайбільше бджоляного меду тому, що мед лікує і продовжує вік.

Базуючись на прислів'ю „Ne quid nimis" тобто поміркованість у всьому, насувається питання, яка кількість спожитого меду замість помогти може пошкодити здоров'ю? Дехто помилково думає, що мед — це лікарство, яке можна приймати у великій кількості. Досліди показали (N. Ioyrish „Bees and People"), що споживання 15 до 20 столових ложок бджоляного меду денно протягом двох місяців є шкідливим для здоров'я і може привести до захворіння цукрицею (діябетом).

Приблизно 1.1 унцій (oz), або 30 грамів відповідає одній столовій ложці бджоляного меду. Для інформації: одно горнятко меду важить 12 унцій, одно горнятко цукру важить 7 унцій, а одно горнятко води важить 8 унцій.

Для лікувальних цілей (N. Iojrish, „Bees and People") рекомендується вживати (краще порадитись свого лікаря, бо дехто має алерґію до бджоляного меду) 31/2, а максимально 7 столових ложок меду на добу, при цьому не уживати жадного цукру. Цю кількість меду треба вживати в такий спосіб: ранком від 1 до 2 столових ложок, в день від 11/2 до 3 столових ложок, вечером від 1 до 2 столових ложок.

Для лікування виразки шлунка і дванадцятипалої кишки мед треба брати 1½ до 2 годин перед їдою, або 3 години після їди, краще 1½, або 2 години перед сніданком і обідом, і 3 години після вечері. Мед треба розпустити в теплій переваренiй воді. Тоді такий розчин меду розпускає шлункову слизь, понижує кислоту і є скоро стравлений без подразнення кишок. Коли взяти холодний розчин меду, тоді побільшується кислота, сповільнюється травлення і подражнюється кишки. Коли мед береться перед їдою, він стимулює виділення шлункових соків.

В порівнянні з рафінованим цукром бджоляний мед відрізняється високими медичними властивостями. Мед складається з понад 80 різних речовин важливих для нормального розвитку і дії людського організму, а головне, що мед містить в собі вже перетравлені два роди цукру, ґлюкозу і фруктозу, які є легше абсорбовані в системі крови ніж звичайний цукор. Мед може бути скорим джерелом енерґії для атлета, як також для старших віком людей, які мають проблеми з травленням.

Для активної людини цукор є висококальорійним вуглеводом, коли уживати його не більш 11 до 13 чайних ложок (50 до 60 грамів) денно. В Америці людина пересічно споживає три рази більше цукру („Honey" by D. Iohnston). Це є забагато і є шкідливим для здоров'я. надмірне споживання цукру побільшує кількість холестеролю і триґліцеридів в крові.

В Америці адміністрація споживання харчів і ліків приписує норми для якости і контролі комерційного меду. *Комерційний мед підогрівають (не переварюють!)* на короткий час до 160 степенів F (Root „Encyclopedia of Bee Culture") в емальованих склом баках, щоб; (1) мед був більше плинний, (2) зменшити тенденцію до кристалізації, (3) унешкідливити натуральні дріжджі, які могли б викликати ферментацію і псування меду. Так підогрітий мед негайно переливають до начинь, які щільно закривають, щоб не зіпсути кольор і смак меду. Найкраще тримати мед в скляних, добре закритих слоїках. Не рекомендується тримати мед в металевих баньках. Мед має деякі органічні кислоти, які в контакті з залізом творять шкідливу для здоров'я хемічну реакцію. В публікаціях про бджоляний мед не згадується про отруйливі (п'яні, „headed") меди. Отруйливі меди, які не часто трапляються, мають неприємний гіркий смак. В Америці отруйливі меди можуть бути в гористих місцевостях стейтів Ню Джерзі, Вірджінії і Північної Каролайни, де бджоли збирають нектар з квітів гірського лавру і рододендрону. Отруйливі меди існують також на Фльориді і в Джорджії з нектарів квітів жовтого жасмину (Calsemium sempervirens). В південних стейтах ЗСА отруйливі меди є з нектарів квітів радодендрону і азалії, які є дуже популярними декоративними рослинами. Ці рослини містять ґлігозид андромедотоксин, отруйливий для людей. Квіти цих рослин виділяють більше кількість нектару і дуже приваблюють бджоли.

Після з'їдання 2-3 столових ложок цього меду у людини приходить розвільнення, нудота, блювання, послаблення серцевої діяльности і непритомність. Після спожиття малої кількости цього меду людина виглядає, як п'яна з симптомами опамарочення, оп'яніння, вонітування і судорогів. Симптоми цього гострого затруєння можуть тривати кілька годин і не кінчаються фатальними наслідками.

Є цікавим, що бджоляні меди з нектару квітів деяких отруйливих рослин (N. Ioyrish „Bees and Poeple"), як *наперстянка (Foxglove — bot. Digitalis purpurea), болі* голів, або цикута (Hemlosk — bom. Conium maculatum), німиця, або блекота (Hendane-bom. Hyoscyamus niger) і олеандер (Oleander) є придатними до спожиття.

Безперечно, що найкращий мед це з пасіки, якого не підогрівають, повного ароматного запаху і чистого кольору. Тому найкраще діставати мед і інші бджоляні продукти від наших пасічників (М. Сурмач і інші), або від чужих пасічників, до яких маємо довір'я.

Споживачам бджоляного меду можна побажати: смачного і доброго здоров'я.

Рефлексії із ювілейного концерту в Рочестері

Українці у вільному світі присвятили 1988 рік відзначенню тисячоліття Християнства Руси-України.

Не залишився позаду й Рочестер, Н. Й., де створений Громадський Комітет запопадливо працював для належного вшанування цієї світлої події. Заплянововано концерт, екуменічний Молебень подяки та виставку „Затрачені архітектурні пам'ятки Києва" з Українського Музею в Ню Йорку. Кульмінаційною точкою святкувань був урочистий концерт, що відбувся в суботу, 1-го жовтня ц.р. у престижевій залі Істман театру. Перед концертом для запрошених представників американського середовища та українських організацій приготовано у цьому ж самому будинку театру імпозантну зустріч-коктейл.

При вході на концертову залю можна було набути незвичайно естетично виконану пропам'ятну програмку концерту. Там коротенько з'ясовано ціль святкувань, присвячено місце на знімки композиторів виконуваних творів з короткими жеттєписами, знім ки двох дириґентів, виконавців концерту, симфонічної оркестри та їхні дотеперішні осяги. Заключенням програми був склад комітету, що його очолювали Роман Куціль і Валентина Макогон, і список жертводавців на покриття витрат святкувань.

Я не музичний критик і не беруся давати оцінки виконавцям, одначе не можу промовчати почуття великого душевного підйому в часі цього величнього, заповненого клясичною музикою вершинних творів українських композиторів, концерту. Це була справді імпреза гідна відзначення ювілею ювілеїв української нації. Репертуар був підібраний відповідно до величі річниці, яку вшановуємо. Злучені хори, чоловічий „Прометей" і жіночий „Діброва", складом 100 осіб з Торонто, Канада, із симфонічною оркестрою у числі 68 членів з Пенфілду, Н. Й., звучали могутньо і бадьоро.

Після короткого слова-відкриття голови Громадського Комітету Р. Куціля прозвучали грімкі акорди

Дириґенти Павло Длябога і Михайло Длябога, солісти, хори „Прометей" і „Діброва", симфонічна оркестра Пенфілду, Н. Й.

оркестри під батутою Павла Длябоги, брата Михайла Длябоги, який вибрав своїм постійним осідком Швайцарію, де вчить музику і дириґує оркестрою в Люцерні. Він прийняв запрошення комітету виступити на нашому концерті і своїм гостинним виступом підніс його рівень. Увертюра до опери „Тарас Бульба" Лисенка та уривок із твору Франца Ліщта „Мазепа" впровадили публіку в піднесено-динамічний настрій.

Піяністка Мія Бах з Оттави, Канада, виконала бравурно, з глибоким відчуттям нелегкий концерт з оркестрою ч. 5 „Емперор" Людвика ван Бетговена. Хотілось би підкреслити, що виступ Мії Бах у рочестерському ювілейному концерті був ще й замітний тим, що піяністка — роджeнка Рочестеру, перші свої кроки музичної кар'єри ставила в музичній школі Істмен і вже попередньо концертувала на цій сцені із рочестерською Фільгармонійною оркестрою. Тут вона закінчила школу парафіяльну і школу українознавства, тут працювала у Пласті й тут часто виступала із сольовими точками, а то й з концертами, чи акомпаньяментом на громадських імпрезах, заки виїхала на постійно до Канади. Рочестерська громада гордиться нею та радіє її успіхами, бажаючи їй блискучої кар'єри в майбутньому. Щедрі оплески слухачів були належною нагородою виконавцям першої частини концерту.

Другу частину виповнили вокальні виступи солістів та злучених хорів з оркестрою під дириґуванням Михайла Длябоги з Філядельфії. Це вийнмкова людина, повна посвяти для української музичної, особливо хорової творчости. Він вложив багато праці і посвяти, курсуючи поміж Філядельфією, де проживає, і Торонто, щоб підготовити цей репрезентативний хор та зовсім йому незнану оркестру (за дві доби) в однозвучну цілість. Концерт збагатили виступами відомі на американському терені солісти: Олена Геймур, Адріяна Дикович, Богдан Чаплинський і Ярема Цісарук був великою естетичною насолодою.

Композиції Гулака-Артемовського і Миколи Лисенка, особливо кантата „Радуйся, ниво неполитая" до поеми Тараса Шевченка „Ісаія. Глава 35" і кантата „Б'ють пороги" у виконанні солістів, хору з оркестрою були тріюмфальним закінченням програми цього величнього концерту. Довготривалими оплесками та піднесенням китиць квітів дириґентам і солістам присутні на залі нагородили усіх виконавців. Репертуар дав нагоду слухачам послухати вершинні композиції української музичної спадщини, достосованої дуже влучно до річниці, яку ми відсвяткували.

Від довгих літ українська рочестерська громада не мала нагоди почути стільки небуденних творів наших композиторів та задемонструвати неукраїнцям культурні досягнення, що збагачують скарбницю світової музичної культури. Ось слова піяністки Мії Бах: „Виступати в Рочестері, — це було додаткове задоволення, що я могла вернутися і поділитися з моєю рідною громадою тим, що для мене дуже дороге. Я теж радію, що Рочестер почув добрих хористів, які доказують, що українська клясична музика першоклясна і може стати на рівні Баха, Бетговена та інших".

Було б ще краще вдоволення, якби більше молодих лиць прикрасили своєю присутністю в цей вечір грандіозну залю Істмана. Сміливий задум увінчався б успіхом, якого сподівався комітет, якби громадськість українського Рочестеру зуміла належно своєю масовою присутністю засвідчити своє відношення до річниці, яку ми відзначували і тим самим відчути важливість нещоденної нагоди дати почути своїм і чужим перлини нашої музичної скарбниці. На жаль, так воно не було. А чому, хай кожний, що програв цю унікальну нагоду загляне у глибину своєї совісти та знайде відповідь.

Марія Крамарчук

Відновлення...

(Закінчення зі стор. 2)

свідома діяльність проти Радянської влади та її ідеології..."

Посилаючись на погромну критику в попередній рецензії М. І. Супруненко з 1972 року ці шість авторів пишуть: „... Зверніть увагу — початок 70-их років, розпал застійних явищ в суспільстві і в ідеологічному житті, знецінення будь-якої нової теоретичної думки, а на Україні — початок гоніння багатьох діячів науки, що здійснювалися під керівництвом секретаря ЦК Компартії України В. Ю. Маланчука. Ще живі свідки того, як той же Маланчук особисто дав розпорядження розгромити монографію про Драгоманова. Орган, який безпосередньо підпорядкувався тому ідеологу помістив рецензію академіка М. І. Супруненка, відомого фахівця з історії громадської війни на Україні, але який ніколи не займався вивченням спадщини Драгоманова чи взагалі суспільно-політичної думки минулого століття..."

Основна суть відозви: „потрібна компетентність при оцінці діячів минулого" — і тому шість науковців заявляють, що — „... потрібно негайно видати хоча б основні праці Драгоманова до 150-річчя від дня його народження (яке минає в 1991 році), щоб його вивчали, знали і щоб не повторювались більше різні інсинуації навколо його чесного імені". Українці в діяспорі повинні взяти участь у цьому процесі відновлення нашої історичної свідомости на нашому терені. Підтримка праці Українського наукового Інституту в Гарварді пожертвою на фонд для видання творів Драгоманова — необхідна й невідкладна справа.

Унікальна...

(Закінчення зі ст. 2)

новим законодавчим порядком про національну валюту в УНР гривню в 1919 року, 1920 роках і Християн Барановський, рятівник вартости українських грошей у девальваційний період валюти нових держав Центральної Европи, Німеччини й Австрії.

Перейшовши до відділу військових ордерів і медалів, промовець підкреслив їхнє значення та при цій нагоді згадав творців оперативних дій, високих старшин генерального штабу, генералів — Всеволода Петрова, Володимира Сальського, Миколу Юнакова, Михайла Омеляновича-Павленка, Олександра Грекова, Олександра Удовиченка, Миколу Капустянського, Мирона Тарнавського, Віктора Павленка й адміралів — Андрія Покровського, Володимира Савченка-Більського, (ген. хор. флоту), віцеадмірала В. Шрамченка та полковника летунства Б. Губера. До речі їх згадано заслужено, були ж бо їхні бойові геройські подвиги зв'язані з декількома офензивами, Зимовим походом й іншими фронтами.

Вслухані в розповідь, що вражала величністю, мої ровесники, шкільні товариші враз із зо мною пам'яттю сягали у час тривання нашої держави і наче фатаморганний привид ставали перед очима — наше військо, наші урядові установи, на яких повівали національні прапори, державна гімназія, на головних стінах якої пишався тризуб — офіційна емблема української держави. На виставці приємно було зустріти театрального товариша й друга, учасника наших Визвольних змагань Василя Сердюка (адьютанта сл. п. ген. Шандрука), якому, мабуть, недалеко під дев'ять десяток, хоча на вигляд він щонайменше на 25 років молодший. Може й тому його не представлено.

Експонуючи наші поштові марки, державні гроші, військові ордери, медалі, державні документи тощо все це доказує, що перед сімдесяти роками існувала самостійна українська держава, згідно всіх юридичних основ міжнародного права.

• •
•

Виставку розташовано за секціями на великого розміру таблицях і на поздовжніх столах, оформивши її естетично. З цікавістю ми приглядались збірці поштових марок України від 1918 року із збірки Юрія Данилiва. Він ще експонував пластову збірку. Дипломатичні коверти УНР і марки таборової пошти (Ді-Пі) виставив д-р Володимир Кліш; коверти польової пошти — д-р Євген Новосад. Цей сам філателіст показав нам коверти-першоднівки Австрійсько-Українського клюбу, поштові марки з Мадонною — Юрій Літинський. Поштові марки з нагоди змагань копаного м'яча за кубок світу експонував Петро Шотурма. Марки, на яких зафіксовано особливості Пеннсильванії показав Генріх Галавай. Гроші в банкнотах, українські поштівки, автографи, військові, цивільні й олімпійські медалі, як також мапу України 1677-1918 років виставив Олег Райтарівський. Його колекція, не обнижуючи вартости експонатів усіх названих колекціонерів, становить собою особливу вартість і значущість.

Поруч багатьох серій поштових марок збірки Петра Шотурми з нагоди футбольних Олімпіяд і вже згаданої збірки Галавая, урізноманітненням виставки ще була колекція Андрія Сольчаника з ділянки аеронавтики. Показано на поштових марках астронавтів-українців, які вславилися своїми польотами. Згадані особи були членами Комітету виставки. Крім них у цьому Комітеті ще були: Михайло Феснак й Іван Штром.

Слід ще додати, що дуже часто в нашій пресі в дописах чомусь не згадується архітектів споруд, композиторів, авторів мистецьких творів, тому варто пригадати, що поштові марки, грошові банкноти проєктував наш славний графік Юрій Нарбут.

Шкода, що крім програмки по-англійськи не видано ще такої ж українською мовою, тим більше, що на виставці було декілька осіб з України, які приїхали до Філядельфії відвідати своїх рідних.

Ми також звернули нашу увагу, як учитель „Рідної Школи" Лимаренко привів на виставку учнів матуральної кляси і пояснював, що вони з великою увагою слухали, усвідомивши, що ці пояснення незвичайної експозиції поширять їм їхнє знання історії України. Такі виставки є також добрими об'єктами для докторантів, істориків і політологів.

За влаштування цієї неоціненної й особливої ваги виставки належить признання і щира подяка організаторам із їхнім промотором д-ром Євгеном Новосадом. Між іншим дві попередні виставки Т-ва Українських Філателістів і Нумізматів добились розголосу серед міжнародної філателії.

Ця остання виставка створила незабутнє враження, проникнувши в сферу наших почуттів і роздумів та піднесла невтрачену надію, тож надовго залишатися в пам'яті тих, хто мав змогу і щастя її оглянути.

Упокоївся в Бозі
о. Ю. Г. Мельничин, ЧСВВ

Народився Юрій Григорій Мельничин 4-го червня 1908 року в Демні, Миколаїв, Україна, в родині о. Григорія і Марії з Мельничиних. До чину вступив у Крехові 14-го січня 1932 року; урочисті обіти зложив 3-го травня 1937 року, а єрейські свячення прийняв 14-го квітня 1940 року. По висвяченні душпастирював на Холмщині і по галицьких василіянських монастирях-парохіях. Після останньої війни на припоручення генерального заряду Чину переїхав до Арґентини (1947).

Тут спочатку допомагав о. І. Майці, ЧСВВ, в Беріссо, Буенос-Айрес. Відтак переїхав до Апостолес, де по о. О. Крплюкові перебрав провід Малої Семінарії, давав реколекції, св. місії, провадив церковно-релігійні товариства: Марійські дружини, Апостольство молитви, Т-во св. Володимира, ревно працює й організує нашу розлогу апостолівську парохію з дочерними — Сан Хозе, Посадас, Ляс Тунас, Лієбіґ, Уніон і тут будує першу церкву, згодом збудував гарну муровану церкву у колон. Лієбіґ, кількома наворотами був настоятелем по василіянських монастирях в Апостолес, Беріссо. За нього збудовано новий гарний новіціят в Апостолес, що його посвятив Кир Йосиф Мартинець 1949 року, за нього цілковито відновлено і розмальовано церкву Пресв. Тройці в Апостолес, поставлено новий іконостас. Був місто-протоігуменом Василіян в Арґентині, консультором, секретарем, бібліотекарем, філателістом, майстром в організуванні різних культурно-релігійних вистав. Від молодих літ належав до Пласту, Уладу Ч.К., з яким стало був у контакті.

Визначався глибокою і щирою побожністю, християнським патріотизмом, — любов'ю до своєї батьківщини та всього, що було зв'язане з нею, щирою братньою любов'ю, великим тактом у стосунках з вірними. Всюди залишив милий спомин по собі. В останньому році довший час хворів, мав кілька тяжких операцій, помер 23-го листопада 1988 року. У його похороні взяв участь Владика А. Сапеляк, латинський священик і наші навколишні священики і великі маси людей. Люди не пам'ятають такого величавого похорону. Спочиває в Апостолес, поруч інших Василіян.

о. В. Ковалик, ЧСВВ

У ТОКІО, ЯПОНІЯ, розпочались советсько-японські переговори з участю міністра закордонних справ СССР Едуарда А. Шеварднадзе і його японського колеги Сосукі Уно. Кореспонденти, покликаючись на японські джерела, інформують, що під час першої зустрічі, яка тривала шість годин обидва міністри заторкнули цілий ряд проблем, одною з найважливіших однак були Курильські острови, захоплені СССР під час, а властиво після закінчення Другої світової війни, передачі яких Японії домагається уряд, і збільшення японсько-советської торгівлі. Советський Союз в першу чергу зацікавлений японською технологією для змодернізування своєї економіки і обслуговування населення.

КОРЕСПОНДЕНТИ ІНФОРМУЮТЬ з Іслямабаду, столиці Пакістану, що в місцевості Таїв відбулась друга рунда переговорів між представниками Советського Союзу і Ісламського фронту для визволення Афганістану. Тим разом советську делеґацію очолював сам амбасадор СССР до Афганістану Юлій Воронцов, колись перший заступник міністра закордонних справ СССР, а тепер спеціяльний відпоручник Кремля для полагодження делікатної справи замирення між існуючим комуністичним урядом президента Наджібулли і муджагедінами. У відміну до перших переговорів, під час яких мова йшла тільки про виміну военнополоненими, тепер обидві сторони говорили про майбутній державний устрій у переформованій державі під керівництвом нового коаліційного уряду. Речник муджагедінів проф. Бурганудін Раббані заявив кореспондентам, що третя рунда переговорів буде присвячена конкретним справам.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 18-го грудня 1988 р. відійшов у Вічність на 90-му році життя наш Найдорожчий Муж, Батько, Дідусь і Прадідусь

бл. п.
МИХАЙЛО ТИМОФІЙОВИЧ ПЕДЕНКО

нар. 23-го січня 1899 р. в селі Сергіївка, Донецька область.

ПОХОРОН відбувся в середу, 21-го грудня 1988 р. в місті Лондон, Онтаріо, Канада.

Залишив у смутку:

дружину — ТЕТЯНУ
дочку — ВІРУ з мужем БОРИСОМ
сина — ВІКТОРА з дружиною ГАЛИНОЮ
внуків — ГРИГОРІЯ з дружиною ДАРЛІН
— ПАВЛА
— ВІКТОРА
— ЮРІЯ
правнуків — ГАНУСЮ і МИХАЙЛИКА

Ділимося сумною вісткою, що по довгій і тяжкій недузі дня 29-го листопада 1988 р. відійшов у Вічність на 68-му році життя мій Дорогий МУЖ

бл. п. ІВАН ДЕМЧИНА

народжений 3-го липня 1920 р. в селі Воля Буховска, повіт Ярослав, Західня Україна.

ПОХОРОН відбувся 2-го грудня 1988 р. з похоронного заведення Градовського до української католицької церкви св. Івана Христителя в Дітройті, а відтак на цвинтар св. Ядвіґи в Дірбонт Гайтс (Dear Hts. Mich.).

Покійний був членом Осередку СУМА Київ, колишній голова дутої оркестри при Осер. СУМА „Київ", членом Управи Оселі СУМА „Київ" та членом Визвольного Фронту, як також належав до 292 Від. Українського Народного Союзу.

На похоронах присутні зложили суму 440 дол., з яких призначено 230.00 дол. на Служби Божі, а 210.00 дол. на народні цілі.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
дві сестри в краю з родинами
а односельчани, близькі друзі і Приятелі в Америці.

КОНЦЕРТ З ТВОРІВ В. БАРВІНСЬКОГО

У неділю, 30-го жовтня в залі провінційного музею Українське Музичне Товариство Альберти влаштувало концерт творів композитора Василя Барвінського з нагоди 100-ліття з дня його народження. За час свого існування Українське Музичне Товариство Альберти вже третій концерт влаштовує з нагоди століть, а саме: Кирила Стеценка, Станислава Людкевича і тепер Василя Барвінського. Згадані композитори це лише маленька частина у великій плеяді наших композиторів, які своєю творчістю поставили підвалини у розвиток української музики. Сучасні українські композитори, які творять вже у всіх знаних музичних жанрах, посередньо чи безпосередньо були учнями чи послідовниками таких наших велетнів як М. Лисенко, С. Людкевич, Л. Ревуцький, Б. Лятошинський, а в тому числі і В. Барвінський.

С. Людкевич який дуже високо цінив творчість В. Барвінського, твердив, що між творами Барвінського всіх без винятку ділянок не знайдено жодного, який не був би цінним вкладом у нашу музичну літературу та не мав би на собі рис щирої природньої інспірації та індивідуальности.

Програма концерту включала п'єси для фортепіяно зі збірки „Дитячі п'єси", які виконали учні Марії Дитиняк і Неоніли Дмитрук, а саме: „Сонечко" — виконувала Наташа Снігурович, „Думка" і „Телятко" — Пола Дубик, „Комарик" — Андрій Талпаш, „Зозуленька" і „Веснянка" — Сара Снігурович, „Жучок і жучиха" та „Півник клює пшеничку" — Оксана Котович, „Дощик" — Роберт Андерсон . Неначе квіти у квітнику заясніли ці коротенькі п'єси своєю простотою і рівночасно гармонійною і ритмічною вишуканістю. Композитор у кожній п'єсі відкрив щось своєрідне і підкреслив це своїм творчим талантом. Ці п'єси надзвичайно корисні у педагогічній праці, деякі з них включені у програму навчання канадських консерваторій. З іншої збірки „Мініятюри" Христина Дмитрук виконала „Український Танок". Піяністка Ірина Тарнавська з глибоким відчуттям та тонкою інтерпретацією виконала „Заколисну пізню", „Гумореску", „Думку" та „Марш".

Вокальний жанр композитора був представлений двома солістами — меццо сопрано Олеся Талпаш виконала пісню „В лісі", сл. Б. Лепкого, сопрано Лілея Волянська виконала дві пісні „Вечером в хаті", сл. Б. Лепкого, „Місяцю князю" сл. І. Франка. При фортепіяні — Грент Гирст. Обі співачки своєю високо виробленою технікою голосу чудово віддали настрій цих музично складних пісень. Слухачам було дуже цікаво почути вперше виконання цих пісень, які технікою фортепіяну і вокалу стоять на рівні з Шубертом та іншими західньоевропейськими композиторами. Барвінський у своїх піснях та обробках народних пісень зробив партію фортепіяно рівнорядною з партією голосу, але і часами важливішою з погляду композиції твору, доручаючи інструментальній партії всю характеризацію настроїв та глибини змісту поезії.

Дальша програма концерту включала струнний квартет у складі: 1-ша скрипка — Сергій Яременко, 2-га скрипка — Володимир Чорновол, віоля — Данило Корда, віольончеля — Елізабет Лосовська, які виконали „Заколисну пісню", „Український танок", „Лірницьку пісню", та „Гумореску". Молодечий хор СУМК при катедрі св. Івана відспівав пісню на честь св. Володимира та „Колись дівчино мила". Український чоловічий хор Едмонтону відспівав „Ой там за Дунаєм" та „Пою коні при Дунаю", муз. Людкевича. Оба хори під дириґентурою Ореста Солтикевича.

Дуже обширне і солідно опрацьоване слово про життя і творчість Василя Барвінського виголосила колишня студентка композитора Неоніля Цеґельська-Дмитрук. Вона подала тло музичного життя Західньої України другої половини XIX ст. та початку XX ст., заторкнула політичні та соціяльні умови, які не сприяли розвиткові української музики. Не було в нас тоді достатньої верстви, що звичайно буває меценатом музики, тільки невелика кількість інтеліґенції, яка всіма засобами старалася підтримати українську музику у формі народної пісні, церковної музики, яку плекали церковні та напівпрофесійні хори і театри. Композитор М. Вербицький, І. Воробкевич своєю творчістю зробив поважний вклад в українську музичну культуру.

З появою і творчістю Миколи Лисенка створюється новий напрям в українській музиці, який мав великий вплив на композиторів Західньої України.

В другій частині свого слова Н. Дмитрук обширно розказала про життєвий шлях Василя Барвінського, який народився 20-го лютого 1888 року в Тернополі. Композитор, музикознавець, піяніст, педагог, закінчив Львівську консерваторію, Празьку консерваторію, кл. фортепіяно В. Курца і кл. композиції В. Новака (1908-1914), доктор мистецтвознавства (1940). В 1915-1939 рр. директор Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові. В 1939-1941 і 1944-1948 директор і професор фортепіяно і композиції Львівської консерваторії.

Під час студій у Празі зорганізував Вечір української пісні у виконанні співочого товариства „Чеський глагол", тоді чехи поряд з іншими творами вперше почули обробки народних пісень М. Лисенка, С. Людкевича, В. Барвінського. В 1923 році Барвінський разом зі співаком Р. Любінецьким виїжджає в концертове турне в Чехо-Словаччину, в Західню Україну в концертове турне з С. Крушельницькою, скрипалем Перфецьким, віольончелістом Бережницьким. В 1928 році Барвінський та віольончеліст Бережницький на запрошення республіканської філярмонії відбули концертове турне по різних містах України, при цій нагоді Барвінський дав авторські концерти в Києві, Харкові, Одесі, Дніпропетровську. Рівночасно розвинув широку діяльність — композиторську, педагогічну, публіцистичну і музично-громадську. В липні 1944 року Барвінського заарештували і заслали на 10 літ сибірського заслання. Після 10 років повернувся до Львова з підірваним здоров'ям, але великим бажанням далі творчо працювати. Багато його творів пропали безслідно і він старався їх відтворити з пам'яті. Помер 9-го червня 1963року та похований на Личаківському цвинтарі.

Н. Дмитрук широко обговорила творчість композитора, яка обіймає майже всі музичні жанри за винятком опери та балету. Прелеґентка вказала, що композитор таки залишився вірним фортепіяно та камерному стилеві музики. У своїх творах Барвінський орудує справно і певно усіма засобами композиторської техніки. Мельодійність його голосових ліній, контрапунктичне їх плетіння завжди виведені старанно і логічно. Гармоніка Барвінського так само як і його мелодика має загальний характер романтичний з легким імпресіоністичним забарвленням. У своїх творах Барвінський проявляє свою мистецьку індивідуальність, національний елемент проявляється в нього дуже сильно і то не тільки загальним своїм характером, але й частим використуванням українських народних тем . Він мрійник, ідеаліст, і щирий глибокий лірик.

Його фортепіянові твори „Мініятюри" та „Прелюдії" видані европейськими та американськими видавництвами і включені в програми навчання різними корсерваторіями. Многогранна творчість Барвінського виконується на Україні і поза межами її — в Празі, Брні, Берліні, Ляйпціґу, Стокгольмі, Токіо.

Барвінський поруч Людкевича та разом з співробітниками організував і керував музичним життям Західньої України, виховав ряд професійних музик та композиторів, своїм знанням та працею підняв музичне життя Західньої України на европейський рівень.

Закінчила Н. Дмитрук цитатою з листа зі Львова „Вчора на Личаківському цвинтарі — здвиг народу. Відзначали коло гробівця Барвінського 25-ліття смерти композитора. На панахиді чудово співав хор, були промови і відчитання посмертної регабілітації. Закінчено поминками, спільною молитвою і піснею „Чуєш, брате мій". Люди плакали зі зворушення, бо це перший раз можна було прилюдно вшанувати пам'ять великої і заслуженої людини".

Марія Дитиняк

ДЕЯКІ ПОМИЛКИ

У статті Романа Голіята п.з. „С. Куропась про минуле і сучасне" („Свобода", ч. 239 з 16-го грудня ц.р.) треба читати: ...„Євген Ляхович тоді очолив ООЧСУ на Америку. Він був довголітнім визначним діячем ОДВУ". Як теж має бути: „В той же час секретар УНСоюзу Григорій Герман, майор американської армії..." — Ред.

АДРЕСА В ЗАКЛИКУ

У зверненні ЗП УГС, поміщеному у „Свободі" з 13-го грудня ц.р. в підписі з адресами помилково подано „Ukrainian Gelsinki Group". Очевидно має бути „Ukrainian Helsinki Group". — Ред.

ПІСЛЯ ДВОРІЧНОЇ НАПОЛЕГЛИВОЇ праці Стейтова плянувальна комісія Ню Джерзі опублікувала свій плян, один з найбільш далекосяжних в країні, про припинення широкої та дуже скорої розбудови приміських околиць. Члени цієї комісії відразу призналися, що вони не можуть силоміць зупинити розбудову околиць, не зважаючи на те, що воно є дуже потрібним, одначе можуть старатися впливати різними способами щоби цьому запобігти. Одним з плянів є асиґнування стейтом грошей на розбудову доріг, каналів та інших публічних послуг до густо заселених околиць, як також пропонувати спеціяльно привабливі полегші для проєктів, що їх будуть будувати в містах.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 21

Із спадщини Онуфрія Возного Відд. 368	500.00
І. Авраменко, Лендисвілл	82.00
Г. Клим, Нюарк	30.00
П. Дудар, Розмонт	27.00
Інститут Дослідів Волині Вінніпеґ	25.00
І. Янко, Джерзі Сиΐ	23.80
П. Колесник, Урбана	20.00
Л. Єнсен (Полтава) Бруклин	19.49
Ю. Любінецький, Дрейтон Плейнс	15.00
А. Дідик, Дітройт	15.00
Л. Єднака, Мейплвуд	13.00
В. Горбай, Едмонтон	10.00
Є. Єрмоленко, Сан Дієго	10.00
П. Заблоцька Мелроз Парк	10.00
Л. Крохмалюк, Торонто	10.00
А. Куле, Вудсайд	10.00
М. Цап, Стратфорд	10.00
Х. Шатинська, Чикаґо	10.00
М. Аврамчук, Керґенксон	8.00
Е. Войтович, Роллінг Медовс	7.00
І. Руденський, Савт Гемптон	7.00
С. Балацький, Ля Саль	5.00
М. Белей, Ню Гейвен	5.00
В. Гуцуляк, Ст. Пітерсбурґ	5.00
М. Качмар, Дітройт	5.00
І. Котляр, Ірвінґтон	5.00
І. Лаврін, Чикаґо	5.00
М. Павлюк, Філядельфія	5.00
Л. Рущак, Чикаґо	5.00
А. Токе-Фоти, Фт. Лодердейл	5.00
М. Шумський, Відд. 440	4.76
І. Боярська, Маямі Біч	4.00
І. Лавринюк, Кеймбридж	3.00
П. Боднаренко, Елизабет	2.00
Р. Возняк, Ст. Луіс	2.00
С. Гаврас, Фінікс	2.00
Ю. Губчак, Чикаґо	2.00
Ю. Демченко, Бейон	2.00
Ю. Кравець, Сиракюзи	2.00
І. Кучаришин, Едмонтон	2.00
О. Мороз, Лейквуд	2.00
Р. Циган, Потставн	2.00

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів

НЕ ПІЗНІШЕ, ЯК ВПОЛУДНЕ 30-го ГРУДНЯ 1988 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1988 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1988 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ______

Ім'я і прізвище ______

Адреса ______

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ______

Адреса ______

За зміну адреси проситься ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.